

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Декан факультету іноземних мов
Бораківський Л. А. / _____ /
Протокол № 10 від 24 червня 2024 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПП 2.1.1.05, ПП 2.1.2.03 «МЕТАМОДЕРНІ ГОРИЗОНТИ ЧИТАННЯ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИКЛАДАННЯ ЛІТЕРАТУРИ»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
За спеціальністю 035 Філологія
Галузі знань 03 Гуманітарні науки

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Англійська та друга іноземні мови і літератури

Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітньо-професійна програма: Французька та друга іноземні мови і літератури

Спеціалізація: 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

Освітньо-професійна програма: Іспанська та друга іноземні мови і літератури

Форма навчання	Курс	Семестр	Кредитів ECTS	Загальний обсяг (год.)	Всього аудиторних (год.)	у тому числі (год.):			Самостійна робота (год.)	Контрольні роботи (шт.)	Розрахунково-графічні роботи (шт.)	Курсові проекти (роботи) (шт.)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
						Лекції	Лабораторні	Практичні						
Денна	1	2	3	90	32	16	-	16	58	-	-	-	2	-

Навчальна програма навчальної дисципліни складена на основі освітніх програм 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська: англійська та друга іноземні мови і літератури; 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька: французька та друга іноземні мови і літератури; 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська: іспанська та друга іноземні мови і літератури.

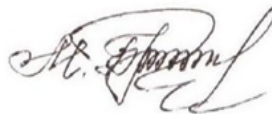
Навчальна програма складена:

докт. філол. наук, проф. кафедри світової літератури Мацевко-Бекерська Л. В.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри світової літератури

Протокол № 10 від 17 червня 2024 р.

Завідувач кафедри світової літератури

проф. Мацевко-Бекерська Л. В.

17 червня 2024 р.

1. РІВЕНЬ СФОРМОВАНOSTІ ВМІНЬ ТА ЗНАНЬ

Навчальна програма відповідає переліковій компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none">1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.2) Здатність бути критичним та самокритичним.3) Здатність до пошуку, опрацювання й аналізу інформації з різних джерел.4) Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.5) Здатність працювати в команді та автономно.6) Здатність спілкуватися іноземною мовою.7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.9) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.10) Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).11) Здатність проведення досліджень на належному рівні.12) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none">1) Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.2) Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.3) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних та новітніх методологічних принципів.4) Усвідомлення методологічного, організаційного і правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті й захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.5) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.6) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.7) Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Зміст навчальної програми відповідає нормативному змістові підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованому в термінах результатів навчання

1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2. Впевнено володіти державною й іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема, в ситуаціях професійного і наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема, інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних та непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів і прогнозування.
5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови і техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
7. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
8. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) і прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
9. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів та жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
10. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати й структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
11. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
12. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема, особам, які навчаються.
13. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
14. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
15. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації і суперечливих вимог.
16. Планувати, організувати, здійснювати та презентувати дослідження і/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

<i>Шифр умінь та змістових модулів</i>	<i>Зміст умінь, що забезпечується</i>
<p>Методологічні засади метамодернізму в дискурсі викладання літератури.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знати сучасні методологічні аспекти викладання літератури; принципи методики викладання літератури у вищій та загальноосвітній школах; особливості сучасного стану викладання літератури; основні принципи моделювання курсу літератури в умовах постцифрового суспільства. 2. Розуміти актуальність наукових і прикладних функцій методики літератури; професійні вимоги до викладача (вчителя) літератури; суть проблеми педагогічної етики у практиці викладання; психолого-вікові особливості студента (учня)-читача; засади моделювання тематичного змісту занять у системі їх педагогічно-методичної типології; теорію і технологію вивчення перекладних художніх творів; теорію та практику контекстного вивчення художніх творів. 3. Вміти застосовувати основні методи і засоби ефективного викладання літератури; планувати й організувати викладацьку працю; оптимально застосовувати різні типи занять з літератури; результативно здійснювати вивчення літературного твору в системі основних етапів; проводити ефективну діагностику, контроль та оцінювання результатів навчання. 4. Розуміти специфіку метамодерного етапу розвитку суспільства у призмі вивчення і викладання літератури.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля	Кількість аудиторних годин
Змістовий модуль 1	Методологічні засади метамодернізму в дискурсі викладання літератури.	16

2.2. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Шифр змістового модуля	Назва змістового модуля	Кількість аудиторних годин
Змістовий модуль 1	Методологічні засади метамодернізму в дискурсі викладання літератури.	16

2.3. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТА:

(денна форма навчання) – 58 год.

3. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ПІДРУЧНИКІВ, МЕТОДИЧНИХ ТА ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Основна література

1. Гладишев В. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів у шкільному курсі зарубіжної літератури. – Миколаїв, 2006.
2. Мартинець А. М. Методика викладання зарубіжної літератури. – Івано-Франківськ, 2014.
3. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2010.
4. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури. Видання 2-ге, доповнене. – Одеса, 2020.
5. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах. – К., 2007.
6. Наукові основи методики літератури / за ред. Н. Й. Волошиної. – К., 2002.
7. Педагогіка вищої школи. – Одеса, 2002.
8. Султанов Ю. Актуальні проблеми методики викладання літератури: вибрані праці. – Івано-Франківськ, 2013.
9. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії. – Тернопіль, 2003.

Додаткова література

1. Васянович Г. Педагогічна етика. – Львів, 2005.
2. Драйден Г., Вос Дж. Революція в навчанні. – Львів, 2005.
3. Зербіно Д. Наукова школа: лідер і учні (нова концепція). – Львів, 2001.
4. Ідея Університету: антологія / відп. ред. М. Зубрицька. – Львів, 2002.
5. Клименко Ж. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи. – К., 2006.
6. Микитюк В. Іван Франко і методика викладання української літератури: навчально-методичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014.

7. Настільна книга педагога / упорядн. Андрєєва В. М. – Харків, 2007.
8. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Режим доступу: <https://osvitoria.media>
9. Робінсон К. Школа майбутнього. Як виростити талановиту дитину. – Львів: Літопис, 2018.
10. Цимбалюк І. М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці. – К., 2004.
11. Часописи «Всесвітня література в середніх навчальних закладах України»; «Зарубіжна література в закладах середньої освіти». 2000-2022.
12. Шалагінов Б. Б. Урок літератури: роздуми літературознавця про шкільну методику. – К, 2013.

Інформаційні ресурси

- Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature – original texts and translations) <http://ae-lib.narod.ru>
- Державна бібліотека України для юнацтва <http://www.4uth.gov.ua/>
- Національна бібліотека України для дітей www.chl.kiev.ua/
- Національна парламентська бібліотека України <http://www.nplu.org/>
- Львівська обласна бібліотека для дітей <http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/>
- Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література) <http://ukrlib.com>
- Бібліотека українського центру <http://ukrcenter.com>
- Українська електронна бібліотека «Libruk» <https://libruk.com.ua/>
- Книжкове братерство «Флібуста» <http://flibusta.is/stat/lang/uk>
- Електронна бібліотека «Українська література» <http://ukrclassic.com.ua>
- Відкрита книга <https://sites.google.com/site/openbookclassic/home>
- Українська та зарубіжна література українською мовою «Shift Library CMS»: <http://lib.shiftcms.net/>
- Електронна бібліотека Національної бібліотеки України для дітей <http://www.chl.kiev.ua/elibrary/>
- Дитяча публічна онлайн-бібліотека «Читанка» <http://chytanka.com.ua/>
- Публічна електронна бібліотека української художньої літератури «УКРЛІТ.ORG» <http://ukrlit.org>

4. КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, що завершується іспитом, становить за поточну успішність 50 балів, на іспиті – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Іспитова оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

- письмові домашні завдання;
- письмові аудиторні завдання;
- тестовий контроль;
- конспект теоретико-літературних джерел;
- залік.

Рівень навчальних досягнень, бал оцінки	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень магістрів
Високий «5»	<ul style="list-style-type: none"> • магістр має глибокі системні знання в обсязі та в межах навчальної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; • магістр уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення; • магістр на високому рівні володіє загальними знаннями, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми; • магістр має глибокі й міцні знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки (при цьому він може припускатися незначних огріхів в аргументації думки тощо).
Достатній «4»	<ul style="list-style-type: none"> • магістр досить добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; • знання магістра є достатньо повними, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати найістотніші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, хоч і з деякими неточностями; • магістр правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії й факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії.
Середній «3»	<ul style="list-style-type: none"> • магістр виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; • магістр із допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки, вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком; • магістр розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило; • магістр із допомогою вчителя відтворює основний матеріал, може повторити за зразком певну дію.
Початковий «2»	<ul style="list-style-type: none"> • магістр відтворює менш ніж половину навчального матеріалу, з допомогою викладача виконує елементарні завдання; • магістр фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність

елементарно викласти думку;

- магістр може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.

6. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Основні концептуальні вимоги до методики викладання літератури.
2. Функціональне коло методики викладання літератури.
3. Вплив загальнонаукової та філософської методології на становлення та формування методичних основ викладання літератури.
4. Взаємозв'язок методики викладання літератури з рядом психолого-педагогічних дисциплін.
5. Основні теоретичні проблеми сучасної методичної науки.
6. Об'єкт і предмет дослідження методики викладання літератури.
7. Специфічні методи дослідження методики викладання літератури.
8. Класифікація методів вивчення літератури.
9. Основні принципи класифікації методів навчання.
10. Суть, завдання та прийоми реалізації методу читання художнього твору (творче читання).
11. Суть, завдання та прийоми реалізації евристичного методу вивчення літератури.
12. Характерні ознаки дослідницького методу вивчення літератури, найбільш важливі прийоми його практичного втілення.
13. Суть, завдання та прийоми реалізації репродуктивного методу вивчення літератури.
14. Полеміка щодо лекційної форми навчання, власні міркування та висновки з цього приводу.
15. Основні елементи психолого-вікової диференціації етапів вивчення літератури, характерні ознаки кожного з них.
16. Основні етапи вивчення твору літератури.
17. Етап підготовки до сприймання літературного твору.
18. Суть і завдання етапу читання тексту літературного твору.
19. Етап підготовки до аналізу літературного твору.
20. Проблема аналізу літературного твору, її місце в методиці викладання літератури.
21. Основні види аналізу, що використовуються в процесі вивчення літератури.
22. Мета, завдання, форми роботи над теоретичним матеріалом у процесі вивчення літератури.
23. Аналітико-синтетична послідовність розгляду теоретичних понять (за концепцією Г. Токмань).
24. Особливості вивчення епосу, лірики та драми як родів літератури на різних етапах навчального процесу.
25. Основні умови розвитку і вдосконалення мовленнєвої культури студентів у процесі вивчення літератури.
26. Суспільно-практичні виклики у сфері літературної освіти.
27. Найбільш важливі риси академічної методики викладання літератури.
28. Ознаки навчального діалогу, умови його ефективності й гармонізації.
29. Методичні можливості лекційної форми у вивченні світової літератури, її функції, структура та основні прийоми планування, проведення, самооцінки.
30. Методичні можливості семінарської форми організації вивчення літератури.
31. Проблеми діагностики й контролю навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі здобуття філологічної (передусім літературознавчої) освіти.
32. Метамодерні концепти в сучасній методиці викладання літератури.

Автор _____/проф. Мацевко-Бекерська Л. В./